

منطقه شود.

به همین دلیل به نظر می‌رسد که این امر نیز سرلوحه امورات وزارت نفت و شرکت ملی گاز قرار گرفته تا دیگر شاهد مشکلاتی در این خصوص نباشیم.

■ روند افزایش سوخت رسانی

در حال حاضر بد نیست بدانیم، سوخت اول نیروگاه‌های بخاری کشور، گاز طبیعی و سوخت دوم آنها، مازوت است. سوخت اول نیروگاه‌های گازی و سیکل ترکیبی نیز گاز طبیعی و سوخت دوم و پشتیبان آنها، گازوئیل است.

در همین خصوص مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفت گفت: مجموعاً ۳۸ درصد گازوئیل و نفت کوره بیشتری از ابتدای سال تا ۱۲ آبان نسبت به مدت مشابه پارسال به نیروگاه‌ها تحویل داده شده است. طبق گفته‌های کرامت ویس کرمی، در حوزه مازوت در شهریور امسال ۷۵ درصد، در مهر ۸۰ درصد و در ۱۲ روز ابتدای آبان نیز ۶۰ درصد افزایش تحویل به نیروگاه‌ها داشته‌ایم، بدیهی است این امر در حالی صورت گرفته که نیروگاه‌های با سوخت مازوت در بیرون از شهرها قرار دارند.

■ اولویت وزارت نفت: تمرکز بر سوخت مایع

محسن پاکنژاد، وزیر نفت با بیان اینکه برای ادامه تولید در بخش نیروگاهی و صنایع لازم است به سمت سایر سوخت‌های مایع جایگزین برویم، گفت: تدابیر لازم برای سوخت رسانی به نیروگاه‌ها و صنایع عمده اندیشیده شده است.

وزیر نفت با تأکید بر اینکه هم‌اکنون در بخش پالایشگاه‌های نفتی در حوزه تأمین سوخت مایع تلاش زیادی می‌شود، تصریح کرد: از وزارت نیرو درخواست این است در زمینه استفاده از سوخت معادل که مجموعه‌ای از گاز، گازوئیل و نفت کوره را شامل می‌شود، به نحوی مدیریت شود که از سقف مشخص بالاتر نرود. وی همچنین خطاب به مدیران و دست‌اندرکاران صنایع عمده کشور، بیان کرد: پیشنهاد بنده به صنایع عمده این است که با توجه به ناترازی‌ها، در ماه‌های سرد سال به سمت استفاده از سوخت‌های مایع جایگزین گاز بروند.

■ متنوع‌سازی مصرف سوخت؛ راهبرد کاهش ناترازی گاز

ایران دارنده دومین ذخایر گازی جهان است که این مهم می‌تواند سبب افزایش تولید گاز، صادرات آن و نقش آفرینی گسترده در بازارهای جهانی شود؛ با این حال اما با توجه به بهینه نبودن مصرف سوخت در کشورمان، ایران هم‌اکنون با ناترازی گاز روبه‌رو است.

■ شفاف‌سازی عوامل چالش

آمارهای وزارت نفت نشان می‌دهد هم‌اکنون بیش از ۵۰ درصد گاز تولیدی کشورمان در بخش‌های خانگی، صنایع، حمل و نقل و تجاری مصرف می‌شود که این میزان در فصل زمستان به ۸۵ درصد خواهد رسید؛ از این رو به نظر می‌رسد کشورمان در زمستان

سال جاری با ناترازی گاز روبه‌رو خواهد شد.

از طرف دیگر هم‌اکنون ۷۲ درصد انرژی کشورمان توسط گاز طبیعی تأمین می‌شود، اما وابستگی شدید به آن و نبود جایگزین مناسب، افزایش مصرف غیربهبوده، عدم افزایش ظرفیت تولید، نداشتن نگاه استراتژیک و نیز توهم نامتناهی بودن این منابع منجر به تشدید این ناترازی شده است.

این مهم در حالی صورت می‌گیرد که در حال حاضر کشورمان گازی از دیگر کشورها خصوصاً روسیه و ترکمنستان وارد نمی‌کند، به همین دلیل وزارت نفت به دنبال آن است که با اتخاذ راهکارهای مانع ایجاد مشکل تأمین گاز در فصل سرد گاز شود.

کارشناسان امر معتقدند یکی از ایرادات بزرگ مصرف سوخت در کشورمان این است که وابستگی کشورمان به مصرف گاز زیاد بوده، در حالی که دیگر کشورها سبد مصرف متنوع از سوخت را دارا هستند، به همین دلیل مشکلی برای تأمین گاز خود ندارند.

■ پیش‌بینی ناترازی هزار میلیون مترمکعب

مرکز مطالعات زنجیره ارزش پیش‌بینی کرده است که اگر روند فعلی عرضه و تقاضای گاز طبیعی ادامه یابد، در سال ۱۴۲۰، افت فشار مخازن پارس جنوبی در کنار افزایش بی‌رویه مصرف، باعث ناترازی حدود هزار میلیون مترمکعب در روز خواهد شد. رقمی که تقریباً دوبرابر عرضه گاز در آن تاریخ است.

هم‌اکنون نیز بد نیست بدانیم ناترازی گاز در سالیان اخیر و سهمیه بندی نیروگاه‌ها و صنایع عمده برای دریافت این نعمت خدادادی در فصل زمستان سبب شده کشورمان درآمد ۱۴ میلیارد دلاری را از دست بدهد.

■ وابستگی ۷۲ درصدی

بر این اساس در تشریح ابعاد پررنگ‌تر ناترازی گاز در سال جاری، سعید توکلی مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: در حال حاضر روزانه ۸۰۰ میلیون مترمکعب گاز پالایش شده به شبکه سراسری تزریق می‌شود که از این مقدار با توجه به قراردادهای بلندمدت صادراتی که داریم، بخش اندکی صادر شده و بقیه به مصارف داخلی می‌رسد.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه امسال سرمای هوا زودتر از سال قبل آغاز شد، افزود: امسال یک پدیده‌ای در ابتدای آبان اتفاق افتاد و براساس نظر هواشناسی، یک توده سرد اسکاندیناوی آمد، به موجب این توده سرد اسکاندیناوی ۱۱ استان شمالی ماه‌هم‌زمان افزایش برودت داشتند و این افزایش برودت باعث کاهش دما به اندازه میانگین ۱۲ درجه شد.

توکلی با بیان اینکه در بقیه دنیا سبد انرژی متنوع است، یعنی فقط به گاز متکی نیستند، بیان داشت: به‌عنوان نمونه چین کشوری است که طبیعتاً میزان تولید آن با میزان مصرف ما برابر است و مهم‌تر از این سبد انرژی که دارد نزدیک به ۶۰ درصد آن ذغال سنگ است و درصد کمی از گاز بهره‌مند است و براساس استراتژی توسعه صنعتی و طرح آمایش سرزمینی که دارند، ذغال سنگ و سوخت‌هایی که سوخت اصطلاحاً فسیلی است و نسبت به بحث هوای پاک یک محدودیتی است، در نقاطی استفاده می‌کنند که این باعث افزایش آلودگی نشود.

وی افزود: علت اصلی ناترازی گاز در ایران که اولاً سبد انرژی ما متنوع نیست و وابستگی ۷۲ درصدی به گاز داریم و ثانیاً مصارف ما در تمامی بخش‌ها از خانگی گرفته تا نیروگاه‌ها و صنایع، بهینه نیست.

معاون وزیر نفت در خصوص میزان ناترازی گاز در زمستان امسال گفت: پیش‌بینی ما بین ۲۵۰ میلیون مترمکعب یا ۳۰۰ میلیون مترمکعب است و علت آن هم وابستگی بیش از حد مصرف‌کننده‌ها به گاز است. توکلی با بیان اینکه شدت مصرف انرژی در ایران ۳۰۳ برابر متوسط دنیاست، گفت: باید متوجه شویم که این گازی که می‌سوزد فقط مال ما نیست و این گاز یکی از بهترین نعمت‌های الهی است که به ما هبه شده است که آیندگان هم باید از آن استفاده کنند.

محسن پاک نژاد،

وزیر نفت با بیان

اینکه برای ادامه

تولید در بخش

نیروگاهی و صنایع

لازم است به سمت

سایر سوخت‌های

مایع جایگزین

برویم، گفت: تدابیر

لازم برای سوخت

رسانی به نیروگاه‌ها

و صنایع عمده

اندیشیده شده

است.